

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

(П.І.Б.)
2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Теорія та практика перекладу

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність : 035 філологія

2020

Розробники:

Морозова І.Б., д.філол.н., проф., професор кафедри граматики англійської мови;

Пожарицька О.О., к.філол.н., доц., доцент кафедри граматики англійської мови;

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08. 2020р.

Завідувач кафедри Карпенко О.Ю.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "31" серпня 2020 р.

Голова НМК

(підпис)

Телецька Т.В.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Теорія та практика перекладу» укладена відповідно до:

1. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

2. Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова

3. Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Режим доступу: onu.edu.ua

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи науки про теорію та практику перекладу, її еволюційний розвиток та головні перекладацькі прийоми, а також правові норми роботи перекладача.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Дисципліна «Теорія та практика перекладу» є нормативною, містить 3 кредити (12 аудиторних годин та 78 годин самостійної роботи) та має 2 змістових модуля.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – підготовка фахівця з різних видів перекладу; формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей у студентів, формування академічних навичок, необхідних для використання англійської мови в науковій діяльності та професійному спілкуванні, подальшому навчанні в аспірантурі. Основна мета обумовлює вирішення наступних **завдань**:

- ознайомити студентів з основними теоретичними основами усного та письмового перекладу як прикладної науки;
- розвивати у студентів найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань у практиці усного та письмового перекладу;
- формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного та письмового перекладу й застосування основних видів лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу для досягнення його адекватної якості;
- навчити техніці вільного усного перекладу для потреб ділових переговорів та ведення бізнесу англійською мовою;
- навчити прийомам роботи з англомовними текстами різної специфіки та практично використовувати ці знання;
- сформувати навички комп'ютерної обробки текстів англійською мовою;
- розвивати уміння та навички ведення ділової документації англійською мовою;
- навчити вирішувати бізнес_завдання засобами якісного перекладу;

- навчити долати психологічні та екстралінгвістичні (“позамовні”; країнознавчі зокрема) проблеми й труднощі, пов’язані з практикою перекладу;
- формувати фахові практичні уміння та навички перекладу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою у різних регістрах (побутовому, професійному, академічному).

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК06. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК08. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК09. Здатність до аналізу прагматичних аспектів перекладу, основних моделей, типів перекладу, видів перекладацьких відповідників, перекладацьких трансформацій, основних прийомів перекладу, вияву адекватності перекладу і рівнів перекладацької еквівалентності.

Очікувані програмні результати навчання.

ПР 01. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПР 03. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПР 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПР 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці (вітчизняні і зарубіжні).

ПР 09. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР 18. здатність виконувати правильний переклад різностильових та різножанрових текстів усно і письмово. Здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** теоретичні засади перекладу, способи передавання лексичних і граматичних труднощів англійської мови українською та навпаки.
- **вміти:** адекватно відтворювати реалії суспільного життя та тексти різного плану англійською та українською мовою у перекладі.

2. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Basic Premises of the Theory and Practice of Translation

Тема 1. The Science of Translation. Its Place among Other Linguistic Sciences. The Historical Premises and the Ways of Development of the Science of Translation.

Тема 2. Types of Translation: Synchronic, Machinery, Digesting, etc. Oral and Written Translation (Translating v/s Interpreting). The Subject of Translation. Criteria of Quality of the Translation.

Тема 3. The Judicial Grounds of Translation. Basic Principles of Translation after Ch.Raven. The Unit of Translation and Possibility of Its Variation within One and the Same Text.

Тема 4. The Process of Translation from the Point of View of Its Participants and the Theory of Communication. Determiners of the Translation.

Тема 5. Levels of Translation (after L.S. Barkhudarov). Principles of Translating Poetry.

Тема 6. Lexical Correlation in Translation: Equivalents, Variational Correlation in Translation. Non-Equivalent Lexis.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Main Translational Devices & Peculiarities of Their Use

Тема 7. The Main Translational Devices. Antonymic and Metonymic Translation.

Тема 8. Metaphoric Translation. Logical Development. Translation of Neologisms.

Тема 9. Compensation and Its Types. Concretization and Generalization.

Тема 10. Code-Switching. Different Functional Styles and Peculiarities of Their Translation. Translation of Poetry.

Тема 11. Grammatical Transpositions and Grammatical Equivalents in Translation.

Тема 12. Socio-Regional Differences in Translation. Standard English, Its Variants & How to Translate Them.

3. Рекомендована література

Основна

1. Акуленко В. В. Вопросы интернационализации словарного состава. — Х., 1972.
2. Бархударов Л.С. Теория и практика перевода. — М., 2005. — 256с.
3. Бархударов Л. С. Язык и перевод. — М., 1975.
4. Брандес М. П., Поворотов В. И. Предпереводческий анализ текста. — Курск, 1999.
5. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. — М., 1980.
6. Герман Е. А., Куриленко П. Н. Синхронный перевод. — М.: Высшая шк., 1987.
7. Зимомря М. І. Якісність слова та його переклад. — Ужгород, 1996.
8. Зимомря М. І., Білоус О. М. Художній переклад — шляхи аналізу. — К., 2001.
9. Зимомря М. І., Білоус О. М. Програма теоретичних курсів “Вступ до перекладознавства”, “Теорія та практика перекладу”. — Кировоград, 2001.
10. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. — Л., 1989.
11. Комиссаров В. Н. Слово о переводе. — М., 1973.
12. Комиссаров В. Н. Теория перевода. — М., 1990.
13. Morozova I. Theory and Practice of Translation: a manual / I. Morozova, 2020. — 280 p.

Додаткова

1. Крушельницкая К. Г., Попов М. Н. Советы переводчику. — М.: АСТ, 2002.
2. Латышев Л. К. Технология перевода: Учеб. пособие по подготовке переводчиков. — М.: НВИ ТЕЗАУРУС, 2001.
3. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода. — М., 1996.

4. Мірам Г. Є., Дайнеко В. В. та ін. Основи перекладу. — К.: Ніка Центр, 2002.
5. Муравьев В. Ложные друзья переводчика. — М., 1969.
6. Паршин Андрей Теория и практика перевода http://teneta.rinet.ru/rus/pe/parshin-and_teoria-i-praktika-perevoda.htm
7. Попряник Л. К. Практикум по переводу немецкоязычных текстов. — НВИ ТЕЗАУРУС, 2001.
8. Ролік А. В. Теорія перекладу в текстах і завданнях. — Ніжин: НДПУ, 2002.
9. Семенец О., Панасьев А. История перевода. — К., 1991.
10. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. — М., 1983.
11. Фесенко Т. А. Концептуальные основы перевода. — Тамбов, 2001.
12. Чужакин А., Палажченко П. Мир перевода, или вечный поиск взаимопонимания. — М., 1999.
13. Чередниченко О., Коваль Ю. Теорія і практика перекладу. — К., 1995.
14. Швейцер А. Д. Теория перевода. — М., 1988.
15. Юсупов Р. А. Введение в теорию и практику перевода. — М., 1988

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит.

5. Методи діагностики успішності навчання

Оцінювання усних відповідей, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання іспиту. Види контролю: поточний (15 балів протягом кожного з двох змістових модулів; два модульних тести по 15 балів) та підсумковий (тест та презентація з аналізом власного перекладу текстів – 40 балів).